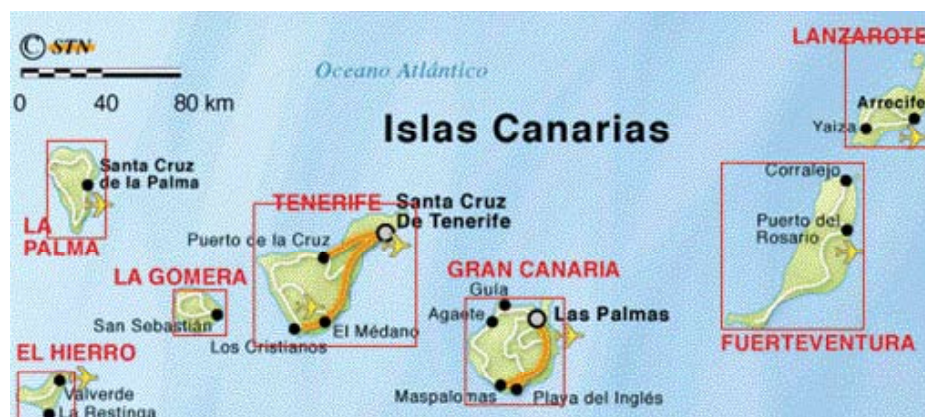

Voorlopig erkend: Perro de Presa Canario

De Dogo Canario

Bij de F.C.I. komen regelmatig aanvragen binnen om aan een rasstandaard – en daarmee aan een hondenras – een (voorlopige) erkenning te verlenen. Het gaat vaak om rassen die in het land van herkomst zijn erkend, maar daarbuiten niet of nauwelijks. ONZE HOND stelt ze aan u voor...

• Kaart van de Canarische Eilanden.

Een voorlopige erkenning door de Fédération Cynologique Internationale (F.C.I.) betekent dat er in een groot aantal Europese landen aan dat ras nationale kampioenschapsprijzen kunnen worden toegekend. Deze rassen komen op tentoonstellingen nog niet in aanmerking voor het CACIB, maar kunnen wel de titel van Sectie Winner (zoals Europees Winner) en Wereld Winner krijgen.

Aan de hand van de Spaanse rasstandaard uit 2001 wordt in juli 2005 ook de Perro de Presa Canario (Dogo Canario) voorlopig erkend. Het ras is ingedeeld in FCI-groep 2: Pinschers, Schnauzers, Molosser en Sennenhonden, sectie 2.1: honden van het Molosser-Mastiff type.

In Nederland gebruiken we meestal de originele Spaanse naam: Dogo Canario.

Vulkaaneilanden

De Canarische Eilanden zijn ontstaan uit vulkanische uitbarstingen; ze vormen een archipel van eilanden, met bergen van 3.700 meter en een zee ertussen die hier en daar 3.000 meter diep is. De eilandengroep, met 1,5 miljoen inwoners, hoort bij Spanje en ligt voor de West-Afrikaanse kust in de Atlantische Oceaan. De huidige bevolking bestaat uit een vermenigving van Guanchen (de oorspronkelijke bewoners), Portugezen en Spanjaarden. Namen als Tenerife, La Palma, Fuerteventura, Gran

• Keizer Karel V (1500-1558) van 1516 tot 1556 als Karel I koning van Spanje. Een schilderij van de Italiaanse schilder Titiaan (circa 1487-1576) die de keizer afbeeldt met een wit-grijze hond van het doggentype. (Museo del Prado, Madrid).

- 'Las Meninas', schilderij van Diego Velázquez dat de familie van de Spaanse koning Philips IV voorstelt (1656). Op de voorgrond ligt een type hond dat in de zeventiende eeuw in Spanje voorkomt en dat wellicht één van de voorvaders van de Dogo Canario is. (Museo del Prado, Madrid).

- Schilderij van de Spaanse schilder Francisco de Goya (1746-1828) van twee jongens met een Mastiff (1786/87). Het type van de huidige Dogo Canario is te herkennen. (Museo del Prado, Madrid).

Canaria en Lanzarote zijn bij ons overbekend, echter niet in relatie met kynologie maar dankzij de toeristenindustrie.

Geschreven historie van de eilanden gaat ver terug: in 40 voor Chr. zijn de Romeinen er al en in de twaalfde eeuw komen de Moorse kooplieden. De eigenlijke ontdekking is in 1334, als een Frans schip op de kust strandt en in 1402 krijgt Spanje definitief gezag over de Islas Canarias.

Géén grote honden

De Romeinse wetenschapper Plinius en de schrijver Estacio Seboso zijn niet alleen de eersten die de eilandgroep hun naam geven, maar ze brengen ook voor het eerst het thema 'honden op de Canarische Eilanden' ter sprake. Hun verhaal komt er op neer dat honden van deze eilanden zijn meegenomen naar Mauretanië, als geschenk voor koning Juba II (25 voor Chr. tot 23 na Chr.).

De auteur Manuel Curtó Gracia is degene die in de afgelopen jaren

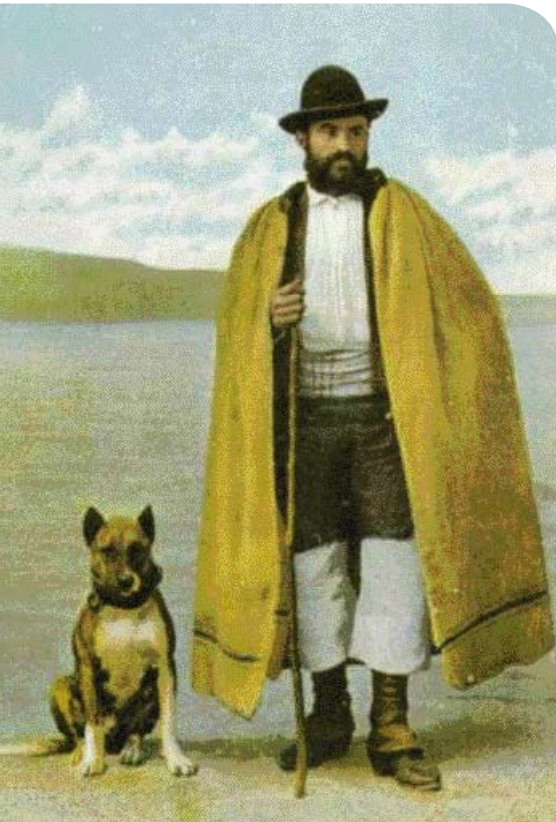
een diepgaande studie heeft gemaakt van de Perro de Presa Canario. Gracia refereert ook aan dit verhaal, maar hij geeft aan dat nergens kan worden aangetoond dat de honden die naar Mauretanië gaan grote honden zijn geweest, eventueel van het type Dogo Canario. Integendeel, in het vijftiende eeuwse boek *Le Canariens* van Bontier en Le Verrier, twee Franciscaner priesters in het gezelschap van de Franse ontdekkingsreiziger Jean de Bethencourt, lezen we dat *op deze eilanden honden zijn die op wolven lijken, maar kleiner zijn*. Die waarneming stemt overeen met archeologische vondsten in de necropolis van El Llano de Maja (Tenerife), waar, behalve de overblijfselen van een herder, ook een hondenschedel van een kleine hond wordt gevonden. En ook Alonso de Espinosa, een Spaanse priester en historicus uit de zestiende eeuw, die tussen de Guanchen leeft, schrijft over de inheemse honden: *Deze*

honden waren bastaarden of kleine keffers, die door de autochtonen 'Cancha' worden genoemd. Kleine keffers dus, géén grote honden!

Een document uit 1515 verbiedt de bewoners van de eilanden een hond in huis te hebben en schrijft voor dat honden de hele dag aangelijnd of vastgebonden moeten zijn. Varkenshoeders mogen een hond bij hun kudde hebben, op voorwaarde dat het geen 'perro Canario' is. Of het hier gaat om mastiffachtigen, dogachtigen, herdershonden of jachthonden wordt niet vermeld.

'Prooihonden'

Regelmatig wordt in documenten, van de zestiende tot de achttiende eeuw, over honden gesproken en dan gaat het meestal over zwerfhonden en honden die het vee aanvalen. In een verordening uit 1516 kondigt de overheid harde maatregelen aan: *... gezien de grote schade die honden onder het grote en kleine vee aanrichten en gezien deze honden*

• Oude, ingekleurde foto van een Canarische herder met een Perro de Presa type.

• Foto uit de jaren vijftig van de vorige eeuw van een voorloper van de Dogo Canario.

in het bezit zijn van pekmakers en muilezeldrijvers en andere arme mensen, die de honden meenemen op hun tochten, waar ze jagen en stelen wordt iedereen die een hond heeft bevolen deze te doden. Maar: deze maatregelen gelden niet voor slagers, die vlees snijden en wegen. Elk van hen mag op de vleesmarkt twee honden hebben, die dag en nacht vastgebonden moeten zijn. Ze mogen alleen worden losgelaten om vee op te drijven. Ook de honden die in de buitenwijken van de stad worden gehouden om zwerfhonden te doden, mogen blijven, omdat men vindt dat zij een nuttige taak verrichten. Nergens in de archieven wordt gesproken over het uiterlijk van deze honden. Belangrijker is wie overlast bezorgt en wie nuttig werk doet.

Doggentype

In de jaren van de veroveringen en kolonisatie van de Canarische Eilanden, de vijftiende, zestiende en zeventiende eeuw, worden honden steeds belangrijker. Ze kunnen het vee drijven en bewaken en op de wilde honden jagen. Pas heel veel later gaat men hen gebruiken als bewakers van have en goed. Over het algemeen spreekt men in die eeuwen over 'prooihonden', maar gegevens over hun uiterlijk zijn er op de eilanden nog steeds niet. Op het vasteland van Europa – en met name in Spanje – is dat zeker wel het geval. In zijn boek *Los Toros Encyclopedia* schrijft Jose María de Cossío over dit type en noemt hen 'Alanos'. Ze zijn: *sterk en dik, met een groot hoofd, hangende oren die meestal gecoupeerd zijn, een platte neus en een lange staart*. Spaanse en Italiaanse schilders uit deze periode – zoals Velasquez, de Goya en Titiaan – hebben er diverse vereeuwigd – honden van het doggen- of mastifftype.

• Een type Dogo Canario uit 1952, waarbij de invloed van de Majorero nog goed is te zien.

• De Bardino Majorero, afkomstig van het eiland Fuerteventura, levert een bijdrage aan de reconstructie van de moderne Dogo Canario. (Foto: Heinz Steffen, Wikipedia).

• Beeld van een Dogo Canario in Las Palmas (Gran Canaria), op het Santa Anaplein voor de kathedraal. (Foto: Marinus Nijhoff).

• Foto van een Dogo Canario type van voor 1980.

de populariteit en in de jaren zestig van de vorige eeuw is de Perro de Presa op sterven na dood.

Groot onderzoek

Rond 1970 gaat er op de eilanden belangstelling voor de Presa's ontstaan. De reeds genoemde auteur Manuel Curtó Gracia start in dat jaar een groot onderzoek naar de recente geschiedenis van de Perro de Presa. Veel succes heeft hij aanvankelijk niet. Hij kan er niet één vinden! De meeste mensen houden niet van dit soort honden en de tijd van hondengevechten is lang voorbij. Uit talloze interviews met heel oude bewoners van de eilanden komt wel een beeld van de oude Perro de Presa naar voren: *groot, met lange lippen, een groot hoofd, diepe borst, groter dan de Majorero veedrijver* en met een *brindle vacht*. Het blijkt dat alle geïnterviewden uitsluitend praten over kruisingen tussen de Engelse Bulldog, Bull Terrier, Duitse Dog, Spaanse Mastiff en lokale bastaarden. Gracia is er dan ook van overtuigd dat de moderne Perro de Presa Canario – of wel de Dogo Canario – een directe afstammeling is van kruisingen die

Spaanse kolonisten

Men gaat er van uit dat Spaanse kolonisten hun honden meebrachten, zoals bijvoorbeeld de Alano, de Perro de Ganado Majorero (een type veedrijver) en andere dogachtigen, terwijl er in de achttiende eeuw een vermenging plaatsvindt met Bull Terriers, Bulldogs en Mastiffs van voornamelijk Spaanse immigranten. De handel met Engeland is in die jaren uiterst moeizaam; pas met het afschaffen van de inquisitie, in 1834, worden de contacten tussen Engeland en de eilanden genormaliseerd. Dat is ook de reden dat de import van honden tot dan voornamelijk vanuit Spanje plaatsvindt.

Rond 1760 schrijft de historicus José de Viera y Clavijo: *De meest voorkomende honden op de eilanden waren mastiffs, herdershonden, hounds, jachthonden op patrijzen, honden van het doggentype en oude, kortbenige jachthonden, waterhonden, bloedhonden, etc.* Clavijo weet ook te melden dat er, vanwege de komst van veel Spaanse honden, in 1764 rabiës op de eilanden voorkomt.

Perro de Presa is dan een verzamelnaam voor alle honden die jagen, ook die op het Spaanse vasteland. Waarschijnlijk dankzij de Engelsen krijgen de Perros de Presa – presa betekent buit, prooi of vangst – een nieuwe 'taak': de hondengevechten, die veelal in het geniep worden gehouden. Als dat rond 1940 wordt verboden, is het meteen gedaan met

• Vier weken oude pups uit de Cabeza Grande kennel in de U.S.A.

• Dogo Canario reu uit de Sanders kennel in de U.S.A.

• Dogo Canario teef uit de Amerikaanse Sanders kennel.

dateren van na 1975. Hij noemt ook de rassen die zijn gebruikt: Engelse Mastiff, Mastino Napoletano, Engelse Bulldog, Bull Terrier, Staffordshire Bull Terrier, Bullmastiff, Duitse Dog en de Rhodesian Ridgeback. Voorts de Perro de Ganado Majorero, Spaanse Mastiff, American Pit Bull Terrier, Dogue de Bordeaux, American Staffordshire Terrier (na 1980) en anderen. De Ganado Marjorero of Bardino Majorero verdient enige toelichting; dit is een oud type herdershond dat afkomstig is van het eiland Fuerteventura.

Officiële erkenning

In 1982 wordt er een rasvereniging op het Spaanse vasteland opgericht, de Club Español del Presa Canario. Haar taak is in eerste instantie het redden van het ras. Men schrijft ook een standaard, hoewel het absoluut nog niet zeker is dat de Spaanse Kennel Club het nieuwe ras zal erkennen. Een groep fokkers op Tenerife neemt de fokkerij serieus ter hand. In december 1989 volgt de officiële erkenning door de Spaanse Kennel Club en een jaar later worden de eerste honden geregistreerd in Las Palmas. In 1986 en 1987 zijn er 'Specialty Shows' met respectievelijk 140 en 80 inschrijvingen, ook van het vasteland. In 2005 wordt het ras voorlopig door de F.C.I. erkend en wordt de definitieve naam vastgelegd: Perro de Presa Canario.

De F.C.I. hanteert de namen Dogo Canario en Canary Islands Mastiff. In de korte beschrijving van de historie van het ras schrijft de F.C.I.: Een hond van het molosser type, afkomstig uit Tenerife en Gran Canaria. Hij blijkt het resultaat te zijn van dekkingen tussen de 'majorero', een inheemse hond uit vroeg Spaanse tijden, en andere molossers die naar de Canarische Eilanden zijn gekomen. Deze dekkingen produceerden een etnische groep van mastiffachtige honden, met

• Een Dogo Canario met ongecoupeerde oren.
(Foto: Wikimedia).

• Een Dogo Canario teef uit de Warnsey kennels. Let op het front dat sterk doet denken aan dat van een Engelse Bulldog.

een specifiek molosser uiterlijk, maar toch lenig en krachtig, met een sterk temperament, robuust en levendig en met een loyaal karakter. Gedurende de zestiende en zeventiende eeuw, nam hun aantal aanmerkelijk toe en vele verwijzingen naar deze honden zijn te vinden in historische teksten die dateren uit de tijd voor de veroveraars. Deze teksten zijn vooral te vinden in de 'Cedularios del Cabildo' (gemeentelijke registers), die een verklaring geven voor hun oorspronkelijke werk als waakhonden en beschermers van vee.

Absoluut ongewenst

Het fokken met Presa's Canario die een instabiel temperament vertonen, een lichamelijk gebrek hebben of atypisch zijn wordt bij dit jonge ras als

absoluut ongewenst gezien. Het fokken met instabiele temperamenten kan tot het predicaat 'agressief ras' leiden, iets dat koste wat het kost moet worden voorkomen.

Het gebruik van andere rassen bij de reconstructie van dit ras is vandaag de dag nog te zien in de verschillende types van de Dogo Canario. Sommige hebben hoofden die neigen naar een Duitse Dog, andere hebben een uitgesproken Bullen- of een Bull Terrierhoofd en er zijn er ook met een front zoals de Engelse Bulldog. Als de oren niet gecoupeerd zijn, geeft dat het hoofd een geheel ander beeld; het uiterlijk wordt 'zachter'. Inmiddels is de Dogo Canario ook in andere landen dan op de eilanden en in Spanje te vinden. Amerika kent een

aantal grote fokkers en ook in Scandinavië, Tsjechië en andere Europese landen wordt dit ras gefokt.

Temperament en uiterlijk

De Dogo Canario is een middelgrote, onverschrokken, robuuste molosser (57-66 cm en 40-57 kilo) met een verleden van vechten, waken en verdedigen. Deze hond hoort alleen thuis in handen van mensen die hem sociaal en zeer consequent kunnen opvoeden met voldoende bewegingsvrijheid en activiteiten. Het lichaam van de Dogo Canario is iets langer dan de hoogte gemeten vanaf de schouder tot de grond. Dit kenmerk is bij teven beter te zien dan bij reuen. Het hoofd heeft een brede schedel (bijna kubusvormig), heeft een uitgesproken stop

en is bedekt met soepel, loshangend vel. Kenmerkend voor het hoofd is de frons boven de wenkbrauwen. De voorsnuit is korter dan de schedel, gewoonlijk 40% van de totale lengte van het hoofd. De Dogo Canario heeft zware lippen en een schaargebit is gewenst. Een tanggebit is weliswaar toegestaan, maar niet echt gewenst. De ietwat ovale ogen zijn middelgroot; lichte oogleden zijn ongewenst. De middelgrote oren zijn boven de ogen aangezet, staan nogal ver uit elkaar en zijn bedekt met fijn, kort haar. Niet gecoupeerde oren hangen in een vouw langs het hoofd; in landen

waar nog gecoupeerd mag worden staan de (relatief kleine) oren rechtop. Verder is alles 'sterk' en 'breed' aan de Dogo Canario: de kaken, de nek, de benen en de bespiering. De rug heeft een rechte topline; een zadelrug of een roach rug is zeer ongewenst. De dikke staart wordt dunner naar het einde en mag niet verder reiken dan de (lage) hak. De beharing is kort, grof en glad en er is geen ondervacht. Als kleuren komen alle schakeringen gestroomd voor. Dit kan variëren van warm donkerbruin tot vaalgrijs of blond (zandkleurig). Daarnaast zwart;

brindle is onder andere een erfenis van de Bardino Majorero. Niet te grote witte aftekeningen zijn toegestaan op de borst, onderaan de hals of keel, op de voorvoeten en de tenen van de achtervoeten. Het masker is altijd zwart en mag niet boven de ogen reiken.

Tot de fouten worden onder andere gerekend: hangende oogleden, een masker dat reikt tot boven de ogen, naar binnen of naar buiten draaiende voeten en verkeerde verhoudingen van de voorsnuit ten opzichte van de schedel. Het ras heeft in Nederland nog geen rasvereniging. <

• Dogo Canario uit de KMB Presa kennels. (Fotograaf onbekend).

• De eerste keer dat een Dogo Canario op een Wereld Show verschijnt is in Portugal in 2002.

Alle pogingen zijn in het werk gesteld om de namen van de fotografen van de foto's te achterhalen. Dit is niet altijd gelukt. Wie rechten op afbeeldingen meent te hebben, kan contact opnemen met de auteur.